

Waarschuwing voor weigeren afgifte medicijn bij spoed

Een apothekersassistent weigerde spoedmedicatie af te leveren aan een patiënt uit een woongroep, omdat de apotheek daarover afspraken heeft met de zorginstelling. Het Regionaal Tuchtcollege vindt dat de assistent niet had mogen doorverwijzen naar de apotheek van de zorginstelling en geeft de beherend apotheker een waarschuwing.



Auteur **Catelijne Bach** en **Jolijn Geven**

Wat speelde er?

De patiënt had autisme, ADHD, een lichte verstandelijke beperking en woonde in een woongroep van een stichting.

Op een zaterdag klaagde de patiënt over pijn in zijn lies. De volgende dag had hij meer klachten; die hadden zich inmiddels uitgebreid naar zijn linker teelbal, die ook dikker werd. In de loop van de dag nam de pijn toe en de groepsleiding besloot met de patiënt naar de huisartsenpost (HAP) van het ziekenhuis te gaan. De dienstdoende huisarts constateerde een forse ontsteking aan de teelbal en heeft amoxicilline voorgeschreven.

De patiënt ging vervolgens naar de apotheek bij het ziekenhuis. De apothekersassistent van de apotheek weigerde echter de patiënt het voorgeschreven medicijn te verstrekken, ondanks het aanbod van de patiënt om de medicatie te betalen. De assistent weigerde medicatie onder meer af te leveren op grond van afspraken daarover tussen haar apotheek en de stichting.

Wat vindt de klagster?

De klagster – de moeder van de patiënt en zijn bewindvoester – verwijt de apotheker dat een van haar medewerkers heeft geweigerd farmaceutische spoedhulp te verlenen.

De patiënt heeft de medicijnen hierdoor pas later kunnen innemen dan met het oog op zijn gezondheid noodzakelijk was.

En de apotheker?

De apotheker geeft aan dat haar medewerker heeft gehandeld conform afspraken tussen de stichting en de apotheek. Dat betekent dat de stichting zelf, via haar eigen 24-uursapotheek, alle farmaceutische spoedzorg verleent aan haar cliënten. De assistent heeft de patiënt hierover ook geïnformeerd.

De afspraak tussen de apotheek en de stichting geldt al langer en is tot stand gekomen om de medicatieveiligheid van de cliënten te borgen, op geleide van aanwijzingen van de Inspectie voor de Gezondheidszorg en de in de zorg geldende normen; de apotheek van de stichting heeft inzage in het medicatiedossier van haar cliënten. De apotheker die nu is aangeklaagd, heeft dat niet. De begeleiders van de woongroepen van de stichting zijn op de hoogte van deze afspraken tussen de apotheek en de stichting.

Verder wordt de zorg voor de patiënt gefinancierd via de Wet langdurige zorg (Wlz). Mede om die reden levert de apotheek van verweerster geen medicatie af aan de bewoners van de stichting. Het aanbod van de patiënt om voor de medicatie te betalen verandert hieraan volgens de apotheker niets.



Foto iStock

Wat vindt het Regionaal Tuchtcollege?

Het Regionaal Tuchtcollege overweegt dat sprake is van een weigering om spoedeisende medicatie aan de patiënt te verstrekken. In geval van spoedeisendheid mag een apotheek slechts onder zwaarwegende omstandigheden de afgifte van medicatie weigeren.

Dat de verwerende apotheek geen inzage had in het medicatiedossier beschouwt het college niet als een dergelijke, zwaarwegende grond, nu de apothekersassistent aan de begeleider van de patiënt om zijn actueel medicatieoverzicht had kunnen vragen. Ook had de assistent bij de HAP of bij de stichting nadere informatie kunnen inwinnen over zijn medicatiedossier.

Het Regionaal Tuchtcollege oordeelt dat de assistent de afgifte van het medicijn slechts had mogen weigeren, indien zij zou hebben geborgd dat de patiënt alsnog zo snel mogelijk op een andere manier over het medicijn had kunnen beschikken. Dit had zij bijvoorbeeld kunnen doen door het recept alvast door te sturen naar de (eigen) apotheek van de stichting.

Wat betreft de financiering van de medicatie wijst het college op het aanbod van de patiënt om daarvoor te betalen. Ook had de apotheek de kosten van de medicatie kunnen declareren aan de stichting.

Uit het verweer van de apotheker leidt het Regionaal Tuchtcollege af dat zij (nog) onvoldoende beseft dat zij ten aanzien van een patiënt een zorgplicht heeft. De apotheker moet borgen dat een patiënt op een zo ade-

quaat mogelijke manier wordt geholpen, zeker als het gaat om een spoedeisend geval. Het college concludeert dat de apotheker is tekortgeschoten in haar zorgplicht; de patiënt had veel pijn en was erg overstuur. Daarbij weegt het college mee dat de patiënt autistisch is en een verstandelijke beperking heeft. Zowel de psychische als de lichamelijke toestand van de patiënt maakten het noodzakelijk dat de patiënt snel met de medicatie zou kunnen starten. Het Regionaal Tuchtcollege geeft de apotheker een waarschuwing, nu zij is tekortgeschoten in haar zorgplicht jegens de patiënt.

En dus?

De klagster had de klacht al eerder in het proces ingetrokken, kennelijk omdat de zaak voor haar al was afgedaan. Het Regionaal Tuchtcollege heeft de behandeling van de zaak niettemin voortgezet, om redenen van algemeen belang. Kennelijk wil het college dus niet alleen de onderhavige apotheker wijzen op haar zorgplicht, maar een voorbeeld stellen voor heel apotheekhoudend Nederland. De assistent had niet mogen volstaan met het doorverwijzen naar een ander 'loket', de apotheek van de stichting. Zij had verder moeten denken in de richting van oplossingen voor de patiënt, zoals bijvoorbeeld het opvragen van het actuele medicatieoverzicht, of het doorsturen van het recept naar de apotheek van de stichting, in plaats van de hulpvraag te laten afketsen op onmogelijkheden. ■

HET TUCHTCOLLEGE CONCLUDEERT DAT DE APOTHEKER IS TEKORTGESCHOTEN IN HAAR ZORGPLICHT, WAARBIJ HET MEEWEEGT DAT DE PATIËNT AUTISTISCH IS EN EEN VERSTANDELIJKE BEPERKING HEEFT.

**ALLEEN
ONDER ZWAAR-
WEGENDE OM-
STANDIGHEDEN
MAG APOTHEEK
AFGIFTE SPOED-
MEDICATIE
WEIGEREN**